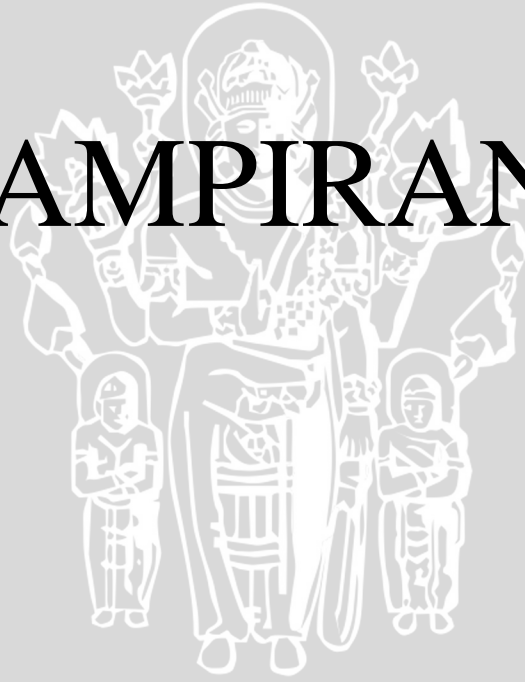

UNIVERSITAS BRAWIJAYA

LAMPIRAN

Lampiran 1. Produksi (ton) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi 1991-2010

Tahun	Produksi (ton)				
	Pantai Gading	Indonesia	Brazil	Ghana	Kamerun
1991	764708	174899	320967	241796	105
1992	813009	207147	328518	312122	97835
1993	803799	258059	340885	254652	99
1994	808662	241701	330577	288075	107
1995	1120000	2784	296705	4039	134
1996	1235300	3508	256777	403	125726
1997	1119110	3297	277966	32249	126807
1998	1201120	456499	280801	40936	125
1999	1163030	367475	205003	4342	116
2000	1401100	421142	196788	4366	1226
2001	1212430	536804	185662	389591	1221
2002	1264710	619192	174796	340562	125
2003	1351550	695361	170004	497	154965
2004	1407210	691704	196005	737	166754
2005	1286330	748827	20862	740	140
2006	1408850	769386	21227	734	164553
2007	1229910	740006	201651	6145	212619
2008	1382440	803593	20203	680781	229203
2009	1223150	809583	218487	710638	2355
2010	1242290	844626	235389	632037	264077
Rata-rata	1171935,4	469779,7	213963,7	197272,1	77414,6

Sumber: FAO, 2011

Lampiran 2. Volume Ekspor (ton) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi
1991-2010

Tahun	Volume Ekspor (ton)				
	Pantai Gading	Indonesia	Brazil	Ghana	Kamerun
1991	701679	127064	84450	243040	87754
1992	636309	154749	84122	223770	61181
1993	789371	200112	95496	255966	101021
1994	694611	200299	86806	238269	76753
1995	741294	196443	19106	238841	105636
1996	1053716	274119	33274	429751	122216
1997	992940	219782	4915	235648	92635
1998	895429	278146	5582	292838	95890
1999	1113177	333695	3918	280914	104402
2000	1113476	333619	1900	360250	77381
2001	1025954	302670	3272	335500	109796
2002	1004283	365650	3590	310738	129210
2003	947858	265838	1851	346890	126805
2004	1060641	275485	1112	640328	169773
2005	990956	367426	1066	535298	163701
2006	925129	490778	456	589172	168159
2007	803886	379829	718	506358	131075
2008	782868	380513	471	474706	178101
2009	917700	439305	236	395711	193973
2010	790912	432427	243	281437	193881
Rata-rata	899109,45	300897,5	21629,2	360771,3	124467,2

Sumber: FAO, 2011

Lampiran 3. Volume Impor (ton) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi
1991-2010

Tahun	Volume Impor (ton)				
	Pantai Gading	Indonesia	Brazil	Ghana	Kamerun
1991	0	476	0	0	0
1992	0	121	1821	0	0
1993	0	5	2198	0	0
1994	0	0	1038	0	0
1995	0	50	5256	0	0
1996	0	0	63	13	0
1997	0	797	14858	0	0
1998	0	5204	11948	51	0
1999	0	8628	75331	10	0
2000	33	12625	70667	0	0
2001	0	25617	33931	0	2
2002	0	23962	56368	1	6
2003	0	23896	59553	0	5
2004	12484	31083	40489	840	0
2005	0	30292	54448	0	0
2006	0	26819	65443	65	0
2007	0	19655	91281	0	0
2008	0	22968	73363	0	0
2009	0	27230	74119	0	0
2010	0	24831	47609	0	0
Rata-rata	625,85	14212,95	38989,2	49	0,65

Sumber: FAO, 2011

Lampiran 4. Jumlah Konsumsi (ton/tahun) Biji Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi 2000-2009

Konsumsi (ton/tahun)	Negara	Tahun								Rata-rata	
		2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08		2008/09
	Pantai gading	8000	8500	9000	9000	9400	9500	9500	10000	10000	9211,1
	Brazil	114700	105200	98100	94000	88400	99300	128900	143400	161200	114800,0
	Ghana	9000	10000	10500	10500	10500	11000	11000	12600	12500	10844,4
	Cameroon	td	td	td	td	td	td	td	td	td	td
	Indonesia	9000	9500	11000	12000	12500	13000	15100	15000	15500	12511,1
	Dunia	3000000	2935000	3013000	3240000	3305000	3441000	3577000	3633000	3516000	3295555,6

Keterangan:

td : data tidak tersedia

Sumber: International Cocoa Organization, 2010

Lampiran 5. Nilai Ekspor (.000 US \$) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi 1991-2010

Tahun	Nilai Ekspor (.000 US \$)					
	Pantai Gading	Brazil	Ghana	Kamerun	Indonesia	Dunia
1991	702000	88535	315770	77000	119418	1955427
1992	639500	83513	272310	75000	127995	1817353
1993	798786	97640	246350	39741	165679	2013614
1994	778580	107835	295820	92100	213114	2181509
1995	1062961	25591	327000	130920	224488	2448582
1996	1407660	46557	610869	151320	262847	3271055
1997	1283703	7865	368311	141674	294872	2945715
1998	1337100	9273	465959	145894	382502	3165414
1999	1284817	4758	410652	125283	296484	2939293
2000	844830	2004	404200	73124	233052	2217209
2001	1006452	3785	396000	116733	272368	2471284
2002	1766575	7000	480964	187723	520672	3957458
2003	1733079	3074	676090	178936	410278	4366283
2004	1611309	1875	850000	230040	369863	4412366
2005	1477264	1783	792151	210884	467827	4412797
2006	1419776	829	1060000	220723	619017	4717183
2007	1436915	1709	895703	214749	622600	4964060
2008	1767957	1581	979098	401914	854585	6213149
2009	2595897	936	1090910	540281	1087485	7973421
2010	2479240	1052	847395	608847	1190740	8164855
Rata-rata	1371720,1	24859,8	589277,6	198144,3	436794,3	3830401,4

Sumber: FAO, 2011

Lampiran 6. Nilai Ekspor Total (.000 US \$) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi 1991-2010

Tahun	Nilai Ekspor Total (.000 US \$)					
	Pantai Gading	Indonesia	Brazil	Ghana	Kamerun	Dunia
1991	2686000	29142000	31620000	617000	1834000	3515000000
1992	2875000	33967000	35793000	1252000	1840000	3766000000
1993	2519000	36823000	38555000	974000	1883000	3782000000
1994	2742000	40055000	43545000	1425000	1486000	4326000000
1995	3806000	45417000	46506000	1724000	1651000	5164000000
1996	4446000	49814000	47747000	1669000	1768000	5403000000
1997	4451000	56298000	52994000	1635000	1860000	5591000000
1998	4606000	50370000	51140000	1795000	1671000	5501000000
1999	4661000	51243000	48011000	1720000	1601000	5712000000
2000	3888000	65403000	55086000	1671000	1833000	6456000000
2001	3946000	57361000	58223000	1716000	1749000	6191000000
2002	5275000	59166000	60362000	1850000	1802000	6492000000
2003	5788000	64108000	73084000	2324296	2282560	7586000000
2004	6919000	70766610	96677800	2450000	2476762	9218000000
2005	7697339	86996064	118529000	2802207	2861244	10495000000
2006	8477000	103527000	137807500	3726680	3576420	12120000000
2007	8668863	118013000	160649000	4194720	4230114	14012000000
2008	10390000	139606000	197942500	5269726	5240985	16140000000
2009	11326892	119646000	152994730	5839710	3552181	12542000000
2010	10322708	158074492	201915000	7960090	3878433	15274000000
Rata-rata	5774540	71789808	85459077	2630771	2453835	7964300000

Sumber : FAO dan WTO, 2011

Lampiran 7. Nilai Impor (.000 US \$) Kakao Lima Negara Produsen Tertinggi
1991-2010

Tahun	Nilai Impor (.000 US \$)				
	Pantai Gading	Brazil	Ghana	Kamerun	Indonesia
1991	0	0	0	0	442
1992	0	1346	0	0	109
1993	0	1546	0	0	4
1994	0	964	0	0	0
1995	0	8173	0	0	69
1996	0	86	8	0	0
1997	0	21833	0	0	1481
1998	0	18121	38	0	8764
1999	0	86448	5	0	11094
2000	26	65710	0	0	12451
2001	0	31050	0	3	27240
2002	0	85676	0	1	40068
2003	0	116010	15	6	52418
2004	1845	63105	83	0	50656
2005	0	78318	0	0	47923
2006	0	97460	128	0	43119
2007	1	153030	0	0	39221
2008	0	158348	0	0	59574
2009	0	178463	0	0	76312
2010	1	147942	0	0	89497
Rata-rata	93,65	65681,45	13,85	0,5	28022,1

Sumber: FAO, 2011

Lampiran 8. Luasan Area Produksi Biji Kakao Indonesia Tahun 1991-2010

Tahun	Perkebunan Rakyat	%	Perkebunan Besar Swasta	%	Perkebunan Besar Negara	%	Total Luasan Area (Ha)
1991	299998	18,93	64406	11,82	79658	67,16	444062
1992	351911	17,3	62437	-3,06	81658	2,51	496006
1993	376636	7,03	65525	4,95	93124	14,04	535285
1994	415522	10,32	69760	6,46	111729	19,98	597011
1995	428614	3,15	66021	-5,36	107484	-3,8	602119
1996	488815	14,05	63025	-4,54	103491	-3,71	655331
1997	308881	-36,82	62455	-0,9	85791	-17,1	457057
1998	436576	41,37	58261	-6,72	77716	-9,41	572553
1999	534670	22,47	59990	2,97	73055	-6	667715
2000	641133	19,91	52690	-12,17	56094	-23,22	749917
2001	710044	10,75	55291	4,94	56114	0,04	821449
2002	798628	12,48	54815	-0,86	60608	8,01	914051
2003	861099	7,82	49913	-8,94	53211	-12,2	964223
2004	1003252	16,51	38668	-22,53	49040	-7,84	1090960
2005	1081102	7,76	38295	-0,96	47649	-2,84	1167046
2006	1219633	12,81	48930	27,77	52257	9,67	1320820
2007	1272781	4,36	57343	17,19	49155	-5,94	1379279
2008	1326784	4,24	50584	-11,79	47848	-2,66	1425216
2009	1372705	3,46	55165	9,06	47473	-0,78	1475343
2010	td	td	td	td	td	td	1651539*

Keterangan:

td : data tidak tersedia

* : data FAO, 2011

Sumber: Direktorat Jendral Perkebunan, 2010

Lampiran 9. Produktivitas Biji Kakao Indonesia Tahun 1991-2010

Tahun	Produktivitas (kg/ha)	Produktivitas (%)	Pertumbuhan (%)
1991	865.41	6,33	
1992	853.57	7,27	0,94
1993	858.05	5,73	-1,54
1994	832.53	4,48	-1,25
1995	889.00	4,95	0,47
1996	817.00	5,85	0,91
1997	755.00	5,67	-0,18
1998	1,190.00	7,53	1,86
1999	896.00	3,66	-3,87
2000	891.78	3,74	0,08
2001	956.39	4,67	0,93
2002	924.07	5,30	0,64
2003	1,101.12	4,81	-0,49
2004	898.00	4,22	-0,60
2005	921.00	4,27	0,05
2006	849.00	5,65	1,38
2007	801.00	5,33	-0,32
2008	889.00	3,75	-1,58
2009	822.43	3,39	-0,36
2010	824.93	3,40	0,01
Rata-rata	50987,15	5,00	-0,26

Sumber: Departemen Pertanian, 2011

Lampiran 10. Harga Kakao Lima Negara Produsen Terbesar Dunia 1991-2010

Tahun	Harga (US \$ per ton)				
	Pantai Gading	Brazil	Ghana	Kamerun	Indonesia
1991	1000,5	1048,4	1299,3	877,5	939,8
1992	1005,0	992,8	1216,9	1225,9	827,1
1993	1011,9	1022,5	962,4	393,4	827,9
1994	1120,9	1242,3	1241,5	1200,0	1064,0
1995	1433,9	1339,4	1369,1	1239,4	1142,8
1996	1335,9	1399,2	1421,4	1238,1	958,9
1997	1292,8	1600,2	1563,0	1529,4	1341,7
1998	1493,3	1661,2	1591,2	1521,5	1375,2
1999	1154,2	1214,4	1461,8	1200,0	888,5
2000	758,7	1054,7	1122,0	945,0	698,6
2001	981,0	1156,8	1180,3	1063,2	899,9
2002	1759,0	1949,9	1547,8	1452,9	1424,0
2003	1828,4	1660,7	1949,0	1411,1	1543,3
2004	1519,2	1686,2	1327,4	1355,0	1342,6
2005	1490,7	1672,6	1479,8	1288,2	1273,3
2006	1534,7	1818,0	1799,1	1312,6	1261,3
2007	1787,5	2380,2	1768,9	1638,4	1639,2
2008	2258,3	3356,7	2062,5	2256,7	2245,9
2009	2828,7	3966,1	2756,8	2785,3	2475,5
2010	3134,7	4329,2	3011,0	3140,3	2753,6
Rata-rata	1536,5	1827,6	1606,6	1453,7	1346,1

Sumber: FAO, 2011 (diolah)

Lampiran 11. Perhitungan ISP Lima Negara Produsen Kakao Terbesar Di Dunia Tahun 1991-2010

Tahun	Pantai Gading			Indonesia			Brazil		
	Nilai Ekspor	Nilai Impor	ISP	Nilai Ekspor	Nilai Impor	ISP	Nilai Ekspor	Nilai Impor	ISP
1991	702000	0	1,00	119418	442	0,99	88535	0	1,00
1992	639500	0	1,00	127995	109	1,00	83513	1346	0,97
1993	798786	0	1,00	165679	4	1,00	97640	1546	0,97
1994	778580	0	1,00	213114	0	1,00	107835	964	0,98
1995	1062961	0	1,00	224488	69	1,00	25591	8173	0,52
1996	1407660	0	1,00	262847	0	1,00	46557	86	1,00
1997	1283703	0	1,00	294872	1481	0,99	7865	21833	-0,47
1998	1337100	0	1,00	382502	8764	0,96	9273	18121	-0,32
1999	1284817	0	1,00	296484	11094	0,93	4758	86448	-0,90
2000	844830	0	1,00	233052	12451	0,90	2004	65710	-0,94
2001	1006452	26	1,00	272368	27240	0,82	3785	31050	-0,78
2002	1766575	0	1,00	520672	40068	0,86	7000	85676	-0,85
2003	1733079	0	1,00	410278	52418	0,77	3074	116010	-0,95
2004	1611309	1845	1,00	369863	50656	0,76	1875	63105	-0,94
2005	1477264	0	1,00	467827	47923	0,81	1783	78318	-0,96
2006	1419776	0	1,00	619017	43119	0,87	829	97460	-0,98
2007	1436915	1	1,00	622600	39221	0,88	1709	153030	-0,98
2008	1767957	0	1,00	854585	59574	0,87	1581	158348	-0,98
2009	2595897	0	1,00	1087485	76312	0,87	936	178463	-0,99
2010	2479240	1	1,00	1190740	89497	0,86	1052	147942	-0,99
Rata-rata	1371720,05	93,65	1,00	436794,30	28022,10	0,91	24859,75	65681,45	-0,33

Sumber: FAO, 2011 (diolah)

Lampiran 11. (Lanjutan)

Tahun	Ghana			Kamerun		
	Nilai Ekspor	Nilai Impor	ISP	Nilai Ekspor	Nilai Impor	ISP
1991	315770	0	1,00	77000	0	1,00
1992	272310	0	1,00	75000	0	1,00
1993	246350	0	1,00	39741	0	1,00
1994	295820	0	1,00	92100	0	1,00
1995	327000	0	1,00	130920	0	1,00
1996	610869	8	1,00	151320	0	1,00
1997	368311	0	1,00	141674	0	1,00
1998	465959	38	1,00	145894	0	1,00
1999	410652	5	1,00	125283	0	1,00
2000	404200	0	1,00	73124	0	1,00
2001	396000	0	1,00	116733	3	1,00
2002	480964	0	1,00	187723	1	1,00
2003	676090	15	1,00	178936	6	1,00
2004	850000	83	1,00	230040	0	1,00
2005	792151	0	1,00	210884	0	1,00
2006	1060000	128	1,00	220723	0	1,00
2007	895703	0	1,00	214749	0	1,00
2008	979098	0	1,00	401914	0	1,00
2009	1090910	0	1,00	540281	0	1,00
2010	847395	0	1,00	608847	0	1,00
Rata-rata	589277,60	13,85	1,00	198144,30	0,50	1,00

Sumber: FAO, 2011 (diolah)